

SAMI USTEB.

No. 1.

Januar manost 1903.

5ad jakkodak.

Dat aigge jagest, maid mi dal ællep, goðejuvvu aige molsasubmen, dat arvvedatta: Okta jakke vassa, ja nubbe fast algga. Jage molsasume aige dollek maida kristalað aðnami særvegodek juovllabasid, ja dalle sardnujuvvu maida Kristusa riegapdæme birra sikke girkoin, kristalað eoaggalmasain ja maida kristalað olbmui viesoin; dalle lavlulujuvvujek maida juovllasalmak gudnen Ibmeli dam oudast, go son læ oskaldas su loppadusidasas; dastgo Kristusa riegadæbme ja su vagjolus Kanaan aðnamest ðajeta, atte Ibmela loppadusak læk „ja“ ja „amen“. Kristusa riegadæbme ja obba su vagjolus Kanaan aðnamest læ dat dapatus, masa boares litto aigge sevi sikke einostusai ja ouddagovai ðæða, ja masa maida oðða litto aigge fast ruoktot cuoiggo dego ovta ollaðuvvam dapatussi. Dat evangelista, gutte buok ollasebmuset muittala Kristusa riegadæme birra, læ evangelista Lukas. Son algga su muittalusas dam birra naft: „Goðom olgus manai kæisar Augustusest, atte obba mailbme galgai sisacallujuvvut olmus-lokkoi, . . . ja buokak manne jeðaidæsek sisælaletet, jeðgutteg su gavpugasas.“

Dat orro læme imas migjidi jurdaset, atte go evangelista Lukas algga ðallet dam alla dapatusa birra, de doalvvo son særvegodi jurddaga vuost Italia aðnami dam alla ja ðævillas bakenkæisara vissui, ja muittala vuost su ravvagid ja goðcomid, ja dam vuolde namata maida ovta æra su amat-olbmain. — Boatta gæcaldkkan dast: Mi oktasavnoðaid matta læt Romalað kæisara goðcomest ja Kristusa riegadæmest? Daidda jurdasuvvut vastadussan dasa, atte go evangelista calla su evangelium Kristusa birra muittalus-

san dam famolaðamus Teofilusi, de datto sondaggo bokte dego muittalet Teofilusi, atte sist Kanaan aðnamest oktan dai æra biras aðnami-guim læi juo okta alla ja famolað raððijægje, namanassi kæisar Augustus, ja dal si vela læk oððom dam sin profetain einostuvvum Messiasa, gutte maida raððe alme bagjel. Læzzago Lukas nuft jurdasam; ige oro heivvimen daggar jurdasa vastadussan.

Apostal Paulus cælkka, atte buok, mi læ callujuvvum, læ ðallujuvvum migjidi oapatussan, — dieðostge maida Lukasa evangelium. Dam Lukasa muittalusast læ oapatus kristalað særvegoddidi addet, atte olbmui ja aigi dilalaðvuðak ja gævatusak æi galga vægjet ovtagé sane Ibmel est duðen dakkat. Kæisar Augustusa goðom cuogja nuft, atte buokak galgæk mannat jeðaidæsek sisælaletet, jeðgutteg su gavpugasas; — ja su kæisarlað goðom galgga jægaduvvut alma aggalalakættai; dastgo Ibmela agalað raðe arvvalubme olbmui bestujume harrai galgga dal dapaturvat, ja einostusak dam birra galgæk dal ollaðuvvat, vaiko kæisar Augustus ja su amat-olbmak dam æi dieðe. Ja dat goðom dapaturvai aito, nuftgo Lukas cælkka, „dain beivin“; — lifci dego nuft jurdaset, atte jos o u d d a l æ b daihe m a n - ð e l æ b, de æi læm daiddet buok einostusak ol-laðuvvat. Josef ja Maria ferteba vuolgget Næsaret gavpugest, davagæcen Kanaan aðnama, ja mannat gidda sodno bæggam maddavanhem-riegadamgavpugasasga, Beteleibmi, jeðasga dobbe sisælaletet, vaiko mai balges læ gukke, — 11 mila arvo — Josef vuoras olmai, Maria su alemus hægjodiles siste; dasa vela læba soai gæfhes olbmuk, ja vaiko mai vela matta jurdasuvvut, atte olbmuslogocala læi maida æra gavpuginge, nuftgo

ouddamærka diti Nasaretast, Samariast, Jerusalemost; — mutto jergo buok dam, fertteba soai mannat Betleheibmi. Mi addep dal jurdaſet, atte jos kæisar Augustusa goðom „dain beivin“ i læm boattet, de læi Jesus daiddet saddat riegadet Nasaretast. Mutto, daidak dal jærrat, lifcigo be dat læmas manenge hettitussan atte oudedet lonestæme bargo, jos nuftge læi jorrat? Im dieðe; mutto ovta dinga almaken dieðam: profeta Mika einostus Kristusa riegadambiske harrai læi baccet gielesen. Nuortta-ædnam visak legje daiddet saddat dam æskariegadam Judalazai gonagasa occat Nasaretast; Herodes dat stuores læi boattet bardnemanaid goddetet Nasaretast ja dam birrased; profeta Jeremiasa einostus læi dasto maida saddat gielesen; einostusak legje riebmat juovcogoattet; mutto Ibmel jorati aſid nuft, atte su sanek galgge ēuožžot nanosen ja rievdaſkættajen; vel kæisar Augustusge dast væken bargga, nuftgo bagjelist namatuvvum.

Go aige dievasvuotta bodi, dat Ibmelest mærreduvvum boddo, de bodi Kristus, ja su mielde bodi maida dat stuorra aige molsaſubme. Boares litto bæivek vasse, ja oðða litto bæivek algge. Laka ja profetai einostusak su birra legje dal joksam sin ollaſuttujumese; obba tabernakel oaffar-ibmelbalvvalus galgai heittjuvvut; dastgo oðða arbmo-jakke Hærrast, Hærra stuorra bæivve dal algi; apostalak ja ollo ærak su ustebin ožžu oaidnet ja gullat, maid profetak ja gonagasak boares litto beivin legje oainestuvvam ja gulaſtuvvam, mutto æi dadde oaidnam æige gullam. Dat aigge læi dal alggam, go i galggam sat jerrujuvvut Jerusalem ja Garisim vare birra, ige Kristus sat occujuvvut ouddagovai spægjal eadha; dat stuorra bæivve læi dal boattam, go Ibmel namma Kristus bokte, bæivaſ bagjanæme guovlost ja dam illuſæme guvllui, galgai hærväsen ja stuoresen saddat bakeni gaski. Dat aige molsaſubme, atte mi ovta jage loaktep ja nubbai alggep, dat muitota galle, atte min aigge vassa, ige dat maca, muitala maida, atte mi læp boattam ovta jage lagabuidi min jabmemboddomek, ovta jage lagabuidi agalaſvuoda; soabmasidi dat bukta bacca muitoid ja morrasa dam vassam jage aige

bagjel ja oðða doaivvaga buoreb aige joksat oðða jage siste. Soabmasak galle maida sikke loapatek jage ja algatek nubbe sikke iloin ja duttavaſvuodain. Ibmel aervvegoddai dat muitala, atte dam soaðe ja gilvotusa aige læſaddam ovta jage oanekæbbun. Kristusa riegadæbme ja ællem Kanaan ædnamest rievddadi aige, nuftgo bagjelist muittaluvvum; mutto buok dat cuoiggo maida dam stuorra aige molsaſubmai, go dat nokkavaſvuoda ja staðesmættomvuoda aigge nubbastuvvu ja garvotuvvu nokkamættomvuodain, dat aigge, maid Ibmel aervvegode oskoin Kristusa ala aibaſemin vuordda — oazžom diti doallat agalas juovlaid.

O. Th.

L a v l a.

1. Čabbak alme nastek læk,
go dak ikko ēuvgek;
oatðadinge suonjardek
ja min albmai sevvek,
dokko, gost dak ædnagak
suonjardek nuft alorak.
2. Jokka golgga čabbaset
čaða muoraid, giddid;
maida dast don fuobmaset
oazok čabba nastid,
go dak ravnjest suonjardek
ja dust jurddag bajedek.
3. Nastid birram oainamge,
ja dai suonjar sœvva.
Nasti lakkai oskoinge
olmuſ albmai savva,
go sust æked lakkana,
ja son vuolgget rakkana.
4. Naste suodnjar lakkai rak
buorek dagok galle
ēuvgek dego ginttalak
altarbævde alde,
ēuvga buktek miedesek,
alme-jienain avvodek.

5. Mana vuoigna avoines
læ maid' suonjar nastest;
aæes gæcad calmines,
doalla gidda gieðast,
avvodedin vaimostes,
mieðamanas vuoinastes.

O. Th.

Laibes ēace ala suppít.

Vissaset mi læp buokak davja smavva gedgíid ēaccái suppim. Mi læp dalle fuobmašam, moft dat ucca gæðgaš likkat ēace, dakka rieggaíd, mak stuorebun ja stuorebun saddekk. Gukka maŋnelgo gæðge javkkam læ, matak don oaidnet daid likkatusaid, maid dat læ dakkam ēaccái.

Nuft maidai juokke olbmu barggo, læzzago buorre vai baha. Min ællem barggo sáddad alo sáddoid, daihe burid daihe bahaid. Man darbašlaš læ dalle, atte mi barggap dusſefal dam ala, mi læ buorre! Vuoi migjidi, jos mi dugjop daggar likkatusaid, mak buktek jabmem ja billašume, morraša ja hæde, likkotesvuoda ja suddo lagamuzzamek bagjeli!

„Bargget dam ala, mi buorre læ, buok olbmu ēalmi oudast!“ — cækka apostal. Ja nubbe baikest euožzo: „Maid olmus gilvva, dam son galgga maidai lagjit.“

Mist læ maidai sadnevajas, mi ēuogja naft: Suppe du laibad ēace ala ja don galgak dam fastain gavdnat.

Buok buorre, maid mi jurdasep, sardnop ja dakkap, læ daggar laibbe, maid mi cae ala suppi. Juokke usteblaš ja buorre sadne, juokke vaibmolaðesvuotta sane ja dago siste lagamuža vuostai, juokke Ibmel sadne, mi sikke min njalme ja girje ēaða biðgijuvvu olbmu gaski, buok dagaražak læk laibbe, mi ēace ala suppjuvvu. Orro davja, dego javkasi alma mange avketaga. Mutto duottavuoðast i læk nuft. Dat boatta ruoktot fast ja sáddad sáddoid, burid sáddoid!

Manai gaggad vuotta.

Dat jorggo ja gaggis datto, mi davja manain

læ, fertte aige bale vuittujuvvut vanhemí nana datost ja gieðast. Damditi:

1. Gielde dàllan, go manna datto maidege, mi læ baha.
2. Ale gaibed manast dam, mi læ vægjemættom daihe mendo lossad sudnji.
3. Ale biettal sigjidi buttes ja burid savalda-gaid ja illoid.
4. Ale luoite jecad vuittujuvvut sin gaggaðvuodast, nuft atte don, go don vuost læk cækka: „Ik oažo“, dasto cækka: „Oažok“.
5. Ale ane mendo gukkes aige dasa atte cílgít mannai, manne don læk gielddam dam daihe dom
6. Ale gærjed du manastad gulolasvuoda, alege aite su, nuft atte gæðaluvvu gielesvutti.
7. Go don læk loppedam rangaštusa, de rangast.
8. Ale adde ollo, mutto harvve bakkomid; mutto ane morraša dam oudast, atte dak harvve bakkomak, mak læk, jægaduvvujek.
9. Rokkadala oktan du manainad ja du manad oudast.

Doala ovta kristalaš blaðe.

Dat bæggalmas sardne-olmai Stökker læ cækka: „Mon læm gavdnam, atte dat buok buoremus, mi matta ovta sida oudast dakkujuvvu, læ morrasa adnet dam oudast, atte okta kristalaš blaðte bæssa dam sisa.“

Dat darbašlažamus ja buoremus lokkamus sidast læ diettalassi bibal. Nuft læ læmas ja nuft berre vela ain læt ja bissot gidda beivi loapa ragjai. Mutto maidai buorre kristalaš blaðte læ stuora buristsivdnadussan. Dat olmus damditi, gutte bargga dam ala, atte daggar blaðte dolljuvvu ja lokkujuvvu dain ollo sidain, son dakkä buore dago.

Rakis lokke! Don, gutte doalak dam blaðe, barga dam ala, atte maidai ærrasak dollek dam. Ja jos don aigok kristalaš darogiel-avisa doallat, de doala „Bymissionærén“. Dat maksa 2 kruvna jagest.

Landstads nr. 227.

Nuotta: Jesus don, gi læk mu ællem.

1. Rakisvuott' læ čuovggas aja,
dat læ ruotas ællemest;
Ibmel rađid havsken vægja
dakkat Vuoiŋa čuovggasest.
Bæste læ dam hærvasmattam,
Vuoiŋa jes dam almostattam;
dam mi dovddap rafhe sist,
dat min jeđđe doaivvagest.
2. Rakisvuott' læ ællem kruonno,
dast buok ællem suonjarda.
Daina Jesus alme truono
aibasrakkan hærvata,
— son, gi čuovgas læ ja ællem,
læ minčoudast gillam jabmem; —
son ain bisso rađdimest
ačes rakisvuoda sist.
3. Rakisvuotta laga dævdda
ollesvuoda badde sist.
Ibmel gaibed rakisvuoda,
dam su Vuoiŋas saddr mist;
dastgo Ibmel rakisvuodain
ouddanep mi rafhai fastain,
gavdnap maida Jesusa,
sielo divras usteba.

O. Th.

Hærra læ lakka.

Papa æmed læ økto sidast oktan manades-
guim ja bigain. Dat oskolas biga lavi salmas
lokkat, ouddalgo nokkat manai. Nuft maidai
dam ækked, go dat saddai, man birra dast muit-
taluvvut galgga. Son læi lokkam dam salma:
„Hærra læ lakka“, ja dasto læi diktam girje or-
rot ravasen gievkanbævd alde. Dimo 5 iđđedest
goccai fakkistaga papa æmed, go son gulai gata-
uvsa gidda bigjuvvut. Jottelet son viekkali
trapa vuolas, go son balai, atte suollagak lifee.
Ja duottavuođast læi, nuftgo son læi ballam.
Gievkanbævd alde son gavnai ovta væikkegievne,
manga silbbabaste ja ollo biktasid, buok garvesen

mielde valddujuvvut suollagin. Mutto almaken i
mikkege vaillom. Manne suola i læm dam vald-
dam, vaiko læi læmas nuft buorre dilalašvuotta?
Dainago suola læi saddam girjai gæccat, ja dobbe
dat vuostas sadne, maid su calmek oidne, læi
dat: Hærra læ lakka. Dat likkati su vai-
mo nuft čiegŋalet, atte son valdi su bliantas
ja čali vuollai: „Jesus, dudnji lekus gitos!“

Audogas læ dat olmus ja dat manna, gut-
te gæccalusa boddost, nevvujuvvum oamedovdo-
stes, vuostaičuožzo, ja dam bokte æmbo go vuonna
su bokte, gutte min rakisti.

Naittalam-a ge birra.

Naittalam-age harrai læ mangalagaš vierro
dai mangalagaš olmušslajin. Duiska-ædnamest
æi naittalada nieidak, ouddalgo si læk 18 daihe
20 jage boarrasak; mutto Spania nieidak naitta-
laddek juo 14ad jagest. Maida Grekalaš ædnam
nieidak naittaladdek hui nuorran. Sigøiner-nis-
sonak (Ungarn ædnamest) læk davja ædnek, go
si læk 12 jage boarrasak.

Oarje-ædnamin læk olbmuk ouddalæbbo
olles saddrast go dabe.

Laddest (Ruotarikast) læ lage mielde gild-
dujuvvum bære nuorran naittalet; dusse same-
nieidak ožzuk Laddest naittalet 17 jage rajest.
Frankarikast læi ouddalas aigi 13 jage naittalam-
age mærre; mutto kæisar Napoleon bijai mære
15 jakkai. Englandast ožzuk 12-jakkasaš niei-
dak ja 14-jakkasaš barnek naittalet laga mielde.
Ruošša-ædnamest æi oažo nieidak lobe naittalet,
ouddalgo si læk 16 jage boarrasak. Indianalažai
gaskast Amerikast gavdnujek 10- ja 11-jakkasaš
ædnek ja akak; mutto Lulle-Amerikast i læk
nuorra nieidain naittalam-jurdə, ouddalgo si læk
20 jage dævddam. Jamaika sullust (Amerikast)
i læk nu harvve oaidnet 12-jakkasaš akaid ja
ednid. Eskimoarak sogŋustallek juo manna;
mutto æi si naittal, ouddalgo moarsse læ 14 jage
ja irgge 15 jage boares. Kina nieidak naittalad-
dek 15 jage rajest. Madrasast (Asiast) lokku-
juvvujek 16-jakkasaš nieidak juo boares gavan,
ja dam agest mannek si tempelbalvvalussi, dai-

nago sist i læk sat æmbo doaivvo naitusdillai boattet. Negarak Afrikast diktek sin nieidaidæsek naittalet nu nuorran, atte si læk ain bællemanak. Mutto buok baikin læ dakkujuvvum dat fuobmašæbme, atte nieidak, gæk naittalek bære nuorran, boarasmuvvek arrad ja davja æi æle boaresen.

A. L.

Mo addelag aek.

Portugal ædnamest 67 pct. (ɔ: 1 prosent læ okta juokke cuoðest) olbmuin æi mate lokkat æige çallet. Englandast læk $3\frac{1}{2}$ pct., guðek æi mate lokkat. Dannemarko ja Schweisa ædnamin læ dußefal $\frac{1}{2}$ pct., guðek læk nuft daiddemættomak.

Vissaset i læk mikkege obba mailmest, mi bukta nuft ollo bahaid olbmu bagjeli, go garrem-jukkamusak.

Englandast jabmek jakkasažat jugisvuodatiti 40.000 olbmu, Belgiast 20.000, Ruossa-ædnamest 100.000, Frankarikast 40.000, Skandinaviast ja Schweisast 10.000.

Jugisvuotta godda vela æneb olbmuid go soatte. Ja dat, maid olbmuk golatек garrem-jukkamusaidi, læ sagga æmbo go maid golatек soattevægaidi ja soattekipađi. Duiska-ædnamest, ouddamærka diti, golatек juokke jage soattevægaidi ædnam ja mæra alde 800 million marke, mutto garrem-jukkamusaidi golatек si 3000 million marke. Ja Ruotarikast maksa soattevækka jakkasažat 35 million kruvna; mutto garrem-jukkamusaidi si ostek juokke jage 80 million kruvna oudast.

Vuoi, man ollo buristsivdnadusa dak ollo million kruvnak lifee mattam skappot daidi vaivasidi ja hæðalažaidi! Dal dak buktek dußefal garrodusa.

Okta bæggalmas duobmar Englandast læ gavdnam, atte njællje viðadasa buok dain værre-dagoin, mak 20 jage caða legje su guovlost dak-

kujuvvum, legje algo rajest dugjujuvvum garrem-jukkamusai bokte.

O f o a r u o v d d e b a l g e s læ dal garves, ja si læk alggam dam adnet.

Dam jage aiggo g on a g a s Narviki boatet gæcat dam oðða ruovddebalgga. Muittaluvvu, atte son aiggo maidai Tromsi boattet ja de fast ruoktot mæccat. Dalle sadda 30 jage dam rajest, go gonagas mañemus have Davve-Norgast finai.

Suoma-ædnamest læ nælggehætte. Rekijuvvu, atte dat tapa, maid dat hætte bukta ædnami, gartta 50 million marke. Maidai Davveruotarikast læ stuora hætte, ja buok baikin ɔog-gujuvvujek ruðak daidi hæðalažaidi.

Suoma-ædnam vašotuvvum guvernøra Böbrikoff galgga dal æra ammat oažžot ja muttom æra, gæn namma læ Stišinsky, boattet su sagjai.

B o a r - g e n e r a l a k læk dal ruoktot boat-tam Afriki. Lord Kitchener læ saddam bajemus generalen Indiast. Boarak læk Englandast ožžom lonit bagjel 100 million kruvna divvom varas sin billeduvvum daloidæsek.

Østerdalast læk stuora bæcceuvodrek billeduvvum muttomlagas mađost.

Stuoradigge læ bevilggim 10.000 kruvna, vai fiskoværak ožžuk jukkamæace.

Boatte jage aiggo fast muttom Amerikanalaš, gæn rigges millionær Ziegler olgussadde, gæælalet Nord poli ollit.

D. 12ad november læi markan Skibotte nest (Ivggost). Dalkke læi hægjo, mendo bivval ja sivvo masa vægjemættom, muotates ænam daihe balljes jiegna. Duoddarest æi boattam ollo olbmuk; mutto muðoi legje miha ollok ɔoagganam. Boccebierggø læi divras — gidda 75 evre ragjai

kilost ēarbarele oudast. Mutto gusabierggø læi halbbe, 25—30 evre kilost.

St. Hans-matt o*) (Jonsok-matto).
(Valddujuvvum muttom Darogiel-muittalusain).

Muttom liegga gæssebæive ækked çokkai okta vaivas læskanisson, gæn namma læi Maria, su ucca kammarazas ravastuvvum glasa guorast ja gæeadi dam ēabba gilvagarde muoraidi, mak legje birra su visuēa. Son læi æska gærggam luovvadæmest daid rasid, maid son iððedest læi lagjim; bæivaš læi daid juo goikkadam, ja njalg-gaset dak hajidegje. Ækkedes guovso aito nogai jælakas almost, ja manno suonjardi su ustebblas ēuovggasines su ucca kammarazzi. Dast ēuožoi ucca Ferdinandas, Maria guðajakkasaš barnaš, njakkot glasa vuostai. Su dærvashabmasaš ja ēabba vuovtaigni birastattum muodok ēuvge cabbat mano suodnjarest; su biktasak legje muottavilggis baidde, ucca ruksis livaš ja cappis buvsak. Obba dat orromladnja læi duodalažat oaidnet ðego okta simpales, mutto ēabba govvidubme.

Dat læskanisson-rieppo çokkai dast ja vuoinastatti ječas bæive vaive ja lossadvuða bagjeli; mutto vaiko su barggo oroi læmas sudnji lossaden, de almaken dat i orrom læme manenge dai stuorab silulaš gillamušai ektui, mak dal su dedde. Su ækkedes borramušastes i son læm uccanašge navdašam; ucca Ferdinandas læi maida sagga morrasest ige likkadam ollinge; dastgo son oini, atte su ædne læi sagga morastattum. Go son vel fuobmaši, atte su ædne zieroi, de i songe sat-tam æmbo borrat, ja mielkkebollo oroi bævdæ alde gosi guoskakættai.

Dam sæmma jage algost læi Maria baccam læskan; su jabmam boadnja, dat sivolažamus ja gielda dokkalažamus olmai, læi su vißsalvuðaines ja mæralašvuðaines sæstam aldsesis dam maðe, atte son læi ožžom vare oastet dam ucca visuēa oktan daina biras gieddacin, almaken nuft, atte son læi ferttim lonijuvvum ruðaid dasa vækken adnet.

*) Muttomsbai ucca insevtas, mi girdededin ikko ēuovgga dego neste.

Dat viissales Johan læi ruottastattam dasa ollo sadde muorje-muoraid, mak juo legje saddam ollo murjid. Dasto læi son naittalam Mariain, gæn mielde galle sudnji i ēuvvom mikkege riggodagaid; mutto son læi burist bajasessjuvvum su vanhemines, ja son anelduvvui læt gielda ibmelbalolažamus, vißsalæmus ja vuoggadlažamus nieiddan, ja dat læi æmbo go riggodak. Soai læiga ællam ovtaast moadde jage likkolas ællema, dassači go gilddi idí njoammo suottadavda; maida su boadnja lokkujuvvui sin sær-vai, guðek dam davddi jabme. Maria jes, gutte stuoramus fuolalašvuðain ja varrogasvuðain læi diksom su boadnjas, doppitalai sæmma buocalvassi aito boadnjas jabmema maŋŋel, ja illa læi, atte son baci ællat.

Dam buocalvasa dapatusai bokte læi Maria ælatus-dille sagga hegjonam; mutto dal galgga son vela masset su ucca visučesge.

Su jabmam boadnja læi gukkes aige balvvalam ovta ja sæmma gieldast stuorra ædnamobmu-dag iseda, gutte læi addam sudnji stuorra rama-dusa su vißsalvuða ja vuoggadlašvuða *diti. Ja son dat læi, gutte læi lonim Johani dam ēuoðe speisiga*), mi sust vailoi, go son osti dam ucca visuēa oktan giddin; dain lonijuvvum ruðain gal-gai son makset guokte loge speisiga jagest, reki-nuššujuvvum nuft, atte Johani aldsesis galgai maida baccet guokte loge speisig sisaboatton ob-mudagast jakkai. Dat nuorra Johan læi maida jakkasažat maksam dam sittujuvvum summe gidda dam jage ragjai, go son jami, ja obba su vælgge læi vela guokte loge speisiga, maid maida Maria hui burist didi.

Dam bagjelist namatuuvvum obmudaga ised læi maida æska jabmam dam bagjelist muittaluvvum buocalvassi, ja su vivva ja nieidda, guðek æba maidege diettam dai lonijuvvum ruðai ja dai rekiga birra, gavniga dom jabmam iseda baperi-gaskast aivefal ovta vælgeduoðaštusa ēuoðe speisiga bagjeli. Soai gaibedeiga dal buok dam vælgæ-dam morastattujuvvum læskanissonest maksuju-vut, vaiko son galle duodalaš saniguim sikkarušai,

*) Okta speisig læ min dalas ruða rekiga mielde-njellje kruvna.

atte su jabmam boadnja læi maksam vælge, ja atte duſſefal guokte loge speisig læi vela mavse-kættai. Dat nuorra arbolaſ ravnkai Maria laga ouddi, ja go sust i læm mikkege duoðastusaid vælge maksujume harrai, de dovddujuvvui vælgebaper læt famostes, ja Maria obmudak galgai vuvddujuvvut makson vælggai. Go dat læskanisson gulai dam, de gačai son oktan su ucca Ferdinandaines luottadet vuolas arbolažai julgi ouddi ja rokkadalai sodnost atte i hilggot su. Maria oktan barnačines oroiga čibbi alde ja čieroiga, mutto duſſas. Oanekas boddas dastouddal, go son læi barggamen su gilvagardestes, læi son ožžom gullat, atto son bæive maŋnel galgai sirdet erit su baikestes. Damditi čokkai son dal nuft morastattum dam rabastuvvum glasa guorast ja gæčadi muttomin jælakis alme guvllui, muttomin maida su barnačes ala ja čirudi bačča gadnjalid. Dasto čuovoī gukkes ja lossa javotes-vuotta.

„Buorre Ibmel“, jurdasi son, „de læm mon aito odne maŋemus gærde riſkostam avjid mu ucca gieddačam alde! Dak vuostas fiskis blomma-muorjek, maid mon idđedest čoggim Ferdinandi, læk dak maŋemus muorjek, maid mu bardne-ribos oažoi borrat dain muorain, maid su ačče læi stuorra fuolalašvuotain gilvvam ja diksom. Daidda maida vela odna igja læt dat maŋemus igja, maid moai orro dam dake vuolde; dastgo gibe dietta, addisgo dat ođđa ised monnoidi love orrot dast! Gost ožueđne moai igjadam-saje itten? Dam aivefal Ibmel dietta, daidde moai saddat oađđet ravas alme vuolde!“ Fastain riemai son garraset čierrogattet.

De bodi ucca Ferdinandas ja ganjal-čalmiguim celki son Mariai: „Ale čiero, rakis ædnamcam; dastgo im mon sate sarnodet duina, muđoigo monge ferttim čierrogattet, ja almaken læ must juoga sardnomuššan duina. Ikgo don muite, maid ačče celki, dallego son soavkkaden vällai sängast: Alle čiero; Ibmel læ læskai ja oarbbasi ačče; čuorvvo su hæfest, ja son galgga fuola doallat dodno oudast. Dam celki ačče; igobe son cækkan nuft?“ „Celki galle, rakis manacam, aito nuft!“ vastedi ædne. „Na dalle“, celki Fer-

dinand, „ik galga æmbo čierrot, buorre ædnamcam, mutto rokkadala Ibmeli, de vissaset son væketa. Muitakgo don, dallego mon čuvvum ačcam mielde mæccai, gost son lavi muoraid čuoppat, ja mon legjim nälgest ja ožžum vel soađđasa juolggai, dalle mon im čirrom gukka; monmanni ačcam lusa ja vaiddalim sudnji hættam, ja son bijai akso erit ja addi munji laibe ja valdi soađđasa erit. Sæmmalagaſ mieđamanasvuotain væketa maida dat buorre Ibmel, ihan son læk nuft garas go dat bahas olmai, gæn oudast moai oroime čibbi alde ja duſſas anoime sust vaibmolađes-vuotain; dat bahas olmai čajeti monnoidi uvsa. Daihe maid, ikgobai don gadde Ibmela læ riggesen? Don galgak oskot dam, atte Ibmel læ ollo riggasæbbo go dat bahas olmai. Gæča glasast olgus; manno ja nastek gullek sudnji. Ačče lavi davja cækket, atte obba mailbme gulla sudnji; na manne moai dalle galgge čierrot ja vaiddalet? Boađe, moai aiggo dal rokkadallat Ibmeli; son væketa monno, go son oaidna, atte moai su buorořtedne. Alge don, rakis ædnamcam, vuost, gal mon sarnom du maŋest, ja vissaset likkostuvva monnoidi buorebut dast go dom babas, rigges olbma lutte.“ „Riekta læ dust, rakis manacam“, celki ædne ja čieroī dal veħa lađđasæbbut; dastgo dat jeđđitus linasmatti su vaibmo-morrasa. Son bijai dal okti su gieđaides, bajedi su calmides bajas alme guvllui, ja dat ucca barnaſ bijai maida okti su gieđaides, ja manno čuovgai dal čabbaset sikke ædne ja mana bagjeli ja spægjalasti čabbat suodnjariguim sodno gadnjali siste. Maria algidal jidnoset rokkadallat dam maŋestčuovvo rokkadusa, ja barnaſ sarnoi juokke sane su maŋest:

„O Ibmel, don buorre ačče almet! Gæča vuolas ovta vaivas læskanissoni, gutte dal ovtaſt su manaines čuorvvo dudnji. Moai ledne stuorra hæfest, ige monnosc læk dorvvobaikke ædnama alde; mutto dust læ vaibmo, rigges arbmoi ja vaibmolađesvutti. Jes don læk cækkan: „Čurvot muo hæde boddost, ja mon aigom gagjot din.“ O! du lusa bataredne moai dal, ale jorggal ječad monnosc erit! Ale suova dam daptuvvat, atte gæfhes oarbes barnačest erit rieveduvvu su ačče arbbe. Mutto jos don du vises-

vuodastad læk oaidnam dam nuft, o, de suova dam monnoidi, atte moai du ædnam viddodaga alde aldsesæme gavdne ovta frigja baike, ja adde monnoidi apid ja jeðditusa, amasga monno vaimok dorvotuvvat, go moai dast ferttijedne erit vuolget ja aito mañemus gærde oaidnet dam visuča, gost mi læimek nuft likkolazak!“

Maria i sattam sat æmbo sardnot; gadnjalak hettijegje su; son javotuvai, ja ucca Ferdinandas vurdi vieka gaska sane sust ja gæcái bajas alme guvllui; mutto fakkistaga de geiggi son gieðas ja curvvi: „Gæ, gæca, rakis ædne, mi læ dot, mi likkada? Dat læ okta euovgga, mi girdda, okta neste, mi gæca. Dal girdda dat aito olgobælde glasa! O, gæca dal, gæca dal, de boatta sis! Man ruonas ja man tæbbes! Gosi juo euovgga tæbbasæbbut go ækkedes guovsonaste! Dal girdda dat bajas dake vuollai. De dat læ imaslas!“

„Dat læ*) jonsokmatto, rakis Ferdinand“, celki ædne; bæive aige læ dat fastes ja uccan bagjeligæcatatte ucca divras; mutto ikko euovgga dat tæbbaset.“

„Oažomgo love, dam doppit? Gaskestago dat, daihe boaldamgo mon daina ječcam?“

„I dat boalde“, vastedi ædne mogjusemin; „valde dam ja doala dam gidda ja gæcad dam ucca skalæcogarag divrača sivvot; dat læ maida okta sivdnadus Ibmela bukvægalasvuodast!“

Barnas læi dal vajaldattam gosi buok su morrasæs ja viegai jonsokmaðo mañest, gutte farga girdi bævde vuollai, farga stuoloi vuollai j. n. v. „Vuoi, vuoi“, curvvi Ferdinand — dat ucca, tæbba divras læi dal orostam dam stuorra bumba duokkai — „mon oainam jonsokmaðo aibas burist; gæ, do eokka dat ja euovgga sæidnai ja guolbbai birra ječas, jur dego juo lifci manno jes; mutto must læ gietta oadne, imge olat dam valddet.“ „Læge dal gierddavaš“, celki Maria, „gal dat fastain dobbe erit boatta.“

Barnas vurdi vieka gaska duššas; dasto manai son ædnes lusa ja celki laðes ja anotægje jienain: „Rakis ædne, læge nu buorre ja rottist

*) „Jonsok“ goččujuvvu muttom gieldain maida „micamar“.

bumba uccanas erit sainest, vai mon bæsam guog-gardet saine ja bumba gaski, gal mon dasto farga gidda oažom jonsokmaðo.“ Ædne čuožželi bajas ja rotti bumba veħas dobbelazzi; Ferdinand viekkali dallan dokko, doppi dam ucca divrača gieðaidasas ja illodi dam gæcadedin æmbo, go jos dat lifci læmas diamanta.

Mariast i læm sat dal asto jurdaset jonsokmaðo ala; dastgo dallan go son læi rottim bumba erit sainest, de gulai son, atte juoga læi, mi bumba duoge gačai guolbbai; ja gæca, go son valdi dam bajas, de curvvi son iloin ja celki: „Ibmel læ gullam monno; dal moai ledne bestjuvvum buok monno hædestæme erit! Dat læ dimas jage almanake, maid mon gukka læm occam. Ak, mon gaddim, atte dat mu mañemus buocal-vasa aige, go vierro olbmuk legje viesost, læi aibas lappum. Dal satam mon duoðaštet, atte mu jabmam boadnja læ maksam daid ruðaid, maid dok must gaibedek; mutto gibe mati sattet jurdaset, atte almanake læi gačcam bumba duokkai, mi mai i læm likkastattum dastes, go viesso læi rakađuvvum.“

Maria cakketi dallanaga euovga ja iloin rie-mai gæcadet dam gavdujuvvum girjest. Dast gavnai son, atte su boadnja læi callam, man ollo-son ain læi velgolas dam loanas valdujuvvum euode speisigest, ja man ollo son jage algost læi maksam dam vælgest, ja vel man ollo son maida aldsesis læi vuottam. Loapagæcest lokkujuvvu-jegje maida dak sanek, mak legje callum ja dam jabmam obmudag-iseda ječas giettačallag na-main duoðaštuvvum: „Mortenbæive læ dat dast ječas namain vuollai callujuvvum olmai dakkam rekiga Johan Holmain, ja læ son vela munji 20 — dat nummar cækka ja calla guokte loge — Norga speisiga velgolas.“ (Æmbo).

„Sami Usteb“ matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte, gojak kodagast maksujuvvu 80 evre. Dat boatta ovta gærde juokke manost.

Prenteduvvum Tromsapoasta
prentedam-viesost.